

BESTELAKO XEDAPENAK

INDUSTRIA, TRANTSIZIO ENERGETIKO ETA JASANGARRITASUN SAILA

5082

EBAZPENA, 2024ko urriaren 15ekoa, Ingurumenaren Kalitatearen eta Ekonomia Zirkularraren zuzendariarena, zeinaren bidez formulatzen baita i-DE Redes Eléctricas Inteligentes SAUk «Mungia–Euba 1 eta 2» 30 kV-eko zirkuitu bikoitzeko aireko linearen euskarriak Eubako transformazio-azpiestazioaren (3020) eta Amorebieta-Etxano udalerrian kokatutako 9122 euskarriaren artean (Bizkaia) berritzeko sustatzen duen proiektuaren ingurumen-inpaktuari buruzko txostena.

AURREKARIAK

2024ko uztailaren 15ean, Bizkaiko Industria Ordezkaritzak i-DE Redes Eléctricas Inteligentes SAUk «Mungia–Euba 1 eta 2» 30 kV-eko zirkuitu bikoitzeko aireko linearen euskarriak Eubako transformazio-azpiestazioaren (3020) eta Amorebieta-Etxano udalerrian kokatutako 9122 euskarriaren artean (Bizkaia) berritzeko sustatzen duen proiektuaren ingurumen-inpaktuari buruzko txostena egiteko eskabidea egin zuen Eusko Jaurlaritzaren Ingurumen Kalitatearen eta Ekonomia Zirkularraren Zuzendaritzan, Euskadiko Ingurumen Administrazioaren abenduaren 9ko 10/2021 Legea aplikatuz, eta, arau horrek arautzen ez dituen alderdietan, Ingurumen-ebaluazioari buruzko abenduaren 9ko 21/2013 Legea aplikatuz.

Eusko Jaurlaritzako Ingurumen Kalitatearen eta Ekonomia Zirkularraren Zuzendaritzak, Euskadiko Ingurumen Administrazioaren abenduaren 9ko 10/2021 Legearen 79. artikulua betez, kontsulta-izapidea abiarazi zuen 2024ko abuztuaren 12an, eragindako administrazio publikoei eta interesdunei kontsulta egiteko. Kontsulta-izapidea egiteko legez ezarritako epea bukatuta, zenbait organismoren txostenak jaso dira, eta emaitzak espedientean daude jasota. Era berean, organo eskudunari jakinarazi zitzaion izapidea hasi zela.

Halaber, espedientean jasotako dokumentuak eskuragarri egon ziren Ekonomiaren Garapen, Jasangarritasun eta Ingurumen Sailaren webgunean, interesdun orok aukera izan zezan ingurumenaren arloan egoki iritzitako oharrak egiteko.

Jasotakotxostenakaztertuta, egiaztatu da ingurumen-organoak badauzkala ingurumen-inpaktuari buruzko txostena egiteko behar diren judizio-elementu guztiak, Euskadiko Ingurumen Administrazioaren abenduaren 9ko 10/2021 Legearen 79. artikuluari jarraikiz.

ZUZENBIDEKO OINARRIAK

Euskadiko Ingurumen Administrazioaren abenduaren 9ko 10/2021 Legearen 60. artikuluari jarraikiz, ingurumen-ebaluazioko prozeduraren mende jarri behar dira, nahitaez, ingurumenean eragin nabarmena izan dezaketen plan, programa eta proiektuak, bai eta haien aldaketak eta berrikuspenak ere, ingurumen-babes handia bermatzeko eta garapen jasangarria sustatzeko asmoz.

Hori guztiori, Ingurumen-ebaluazioari buruzko abenduaren 9ko 21/2013 Legearen 7.a) artikuluan xedatutakoa aplikatuz: «Ingurumen-inpaktuaren ebaluazio sinplifikatua beharko dute II. eranskinean aipatutako proiektuek». Zehazki, 10/2021 Legearen II. eranskineko 4.b epigrafean sartuko litzateke proiektua: «15 kV-eko edo tentsio handiagoa eta 3 km-ko edo gehiagoko luzera duten energia elektrikoaren transmisiorako lineak eraikitzea (I. eranskinean sartuta ez dauden proiektuak), oso-osorik lurzoru urbanizatuaren zorupetik igarotzen direnean izan ezik, bai eta haiekin loturiko azpiestazioak ere».

Proiektuaren ingurumen-inpaktuaren ebaluazioaren espedienteko dokumentazio teknikoa eta txostenak aztertu ondoren, eta kontuan hartuta proiektuaren ingurumen-dokumentua zuzena dela eta indarreko araudian ezarritako alderdiekin bat datorrela, ingurumen-inpaktuaren txosten hau egin du Ingurumen Kalitatearen eta Ekonomia Zirkularraren Zuzendaritzak, bera baita horretarako eskumena duen organoa, Ekonomiaren Garapen, Jasangarritasun eta Ingurumen Sailaren egitura organikoa eta funtzionala ezartzen duen otsailaren 23ko 68/2021 Dekretuan eta Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorraren Sailak sortzeko, ezabatzeko eta aldatzeko eta horien funtzioak eta jarduketa-arloak zehazteko lehendakariaren ekainaren 23ko 18/2024 Dekretuan xedatutakoaren arabera. Txosten honetan, proiektuak ingurumenean eragin nabarmenak izan ditzakeen ala ez aztertu da, eta, ondorioz, ingurumen-inpaktuaren ebaluazio arruntaren prozedura bete behar duen, edo, bestela, zer baldintzatan garatu behar den proiektua, ingurumena behar bezala babesteko.

Aplikatu beharreko lege eta arauak ikusita (10/2021 Lege Orokorra, abenduaren 9koa, Euskadiko Ingurumen Administrazioarena; 21/2013 Legea, abenduaren 9koa, Ingurumen-ebaluazioari buruzkoa; 68/2021 Dekretua, otsailaren 23koa, Ekonomiaren Garapen, Jasangarritasun eta Ingurumen Sailaren egitura organikoa eta funtzionala ezartzen duena; 18/2024 Dekretua, ekainaren 23koa, lehendakariarena, Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko sailak sortu, ezabatu eta aldatzen dituen eta sail bakoitzaren egitekoak eta jardun-arloak finkatzen dituen; 39/2015 Legea, urriaren 1ekoa, Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearena; 40/2015 Legea, urriaren 1ekoa, Sektore Publikoaren Araubide Juridikoarena; aplikatzekoak diren gainontzeko arauak), honako hau

EBAZTEN DUT:

Lehenengoa.– «Mungia–Euba 1 eta 2» 30 kV-eko zirkuitu bikoitzeko aireko linearen euskarriak Eubako transformazio-azpiestazioaren (3020) eta Amorebieta-Etxano udalerrian kokatutako 9122 euskarriaren artean (Bizkaia) berritzeko proiektuaren ingurumen-inpaktuari buruzko txostena egitea, honela:

A) Proiektua honetan datza: «Mungia–Euba 1 eta 2» 30 kV-eko zirkuitu bikoitzeko aireko linearen eroaleak eta euskarriak berritzea Eubako transformazio-azpiestazioaren (3020) eta 9122 euskarriaren artean, guztira, 3.319 metroko luzeran.

B) «Mungia–Euba 1 eta 2» 30 kV-eko zirkuitu bikoitzeko aireko linearen euskarriak Eubako transformazio-azpiestazioaren (3020) eta 9122 euskarriaren artean berritzeko proiektuaren ingurumen-inpaktuaren txostena ematen duen ebazpen honetan, proiektuaren ingurumen-dokumentazioaren edukia aztertzen da, abenduaren 9ko 10/2021 Legearen II.F eranskineko irizpideen arabera.

1.– Proiektuaren ezaugarriak.

Proiektua honetan datza: «Mungia–Euba 1 eta 2» 30 kV-eko zirkuitu bikoitzeko aireko linearen eroaleak (LA-180 motakoak) eta euskarriak berritzea Eubako transformazio-azpiestazioaren (3020) eta 9122 euskarriaren artean, guztira, 3.319 metroko luzeran, eremu horretan hornidura elektrikoa baldintza onenetan eskaintzen jarraitzeko.

Proiektuak lehendik dauden bederatzi euskarri kentzea dakar: 9055, 9102, 9104, 9106, 9107, 9108, 9111 eta 9121 zenbakidunak. 9055 euskarria «Lemoa – Euba 1 eta 2» 30 kV-eko zirkuitu bikoitzeko aireko linearekin partekatzen da. Horren ordeaz, bi euskarri berri jarri beharko dira: 9055N «Lemoa – Euba 1 eta 2» linearako, eta 9101N «Mungia – Euba 1 eta 2» linearako.

Hala, hamar euskarri berri instalatzea aurreikusten da Eubako transformazio-azpiestazioaren (3020) eta 9122 euskarriaren artean (9101N, 9102N, 9104N, 9106N, 9107N, 9108N, 9111N, 9114N, 9121N eta 9055N). Sareta-euskarri berriak kenduko direnetatik oso hurbil egongo dira.

LA-180 motako egungo eroaleen ordeztuta mota bereko beste batzuk jarriko dira euskarri horien arteko baoetan, 3.319 metroko luzeran, zirkuitu bikoitzean.

Lurgain-zortasuna handitzeari dagokionez, 9101N euskarri berriaren eta lehendik dagoen 9103 euskarriaren arteko tartean soilik egingo da, 9102N euskarri berriaren inguruan, kokapen horretan portiko motako euskarri bat instalatu behar baita (ordezten duen 9102 euskarria monobloke motakoa da). Lurgain-zortasuna handitzeak 423 m²-ko azalerari eragingo dio.

Instalazio berriak osagai nagusi hauek izango ditu: eroale elektrikoak, isolamendua, euskarriak, armatuak, burdineria, zimenduak eta lur-konexioa.

Laburbilduz, berriro behar den tartean honako lan hauek egingo dira:

- Bederatzi euskarri kentzea: 9055, 9102, 9104, 9106, 9107, 9108, 9111 eta 9121.
- Hamar euskarri berriak instalatzea: 9101N, 9102N, 9104N, 9106N, 9107N, 9108N, 9111N, 9114N, 9121N eta 9055N.
- Zapatak hondeatzea eta euskarri berriak zimendatzea. Guztira, 85,65 m³ hondeatuko dira.
- LA-180 motako egungo eroaleen ordeztuta mota bereko beste batzuk jartzea aipatutako euskarrien arteko baoetan.
- Euskarri berrietan metalezko gurutzetak jartzea.
- Proiektatutako euskarri berrietan amarratze- edo esekidura-kateak instalatzea.
- Eroalea ordezteak eragindako gaur egungo euskarrietan kateak ordezteak.
- Abifauna babesteko elementuak instalatzea esekidura-euskarrietarako, ainguraketa-euskarrietarako eta berezitat jotako beste batzuetarako.

Euskarriek eragindako azalerari dagokionez, 75,38 m²-ko guztizko okupazio iraunkorra planteatzen da, euskarri bakoitzaren zimenduei dagokiena gehi 0,5 metroko perimetro-zerranda euskarrien lur-konexiorako.

Era berean, euskarrien kokalekuaren ondoko espazioan 851 m² aldi baterako okupatzea planteatzen da, euskarriak muntatzeko eta altxatzeko fasean (lanerako plataformak). Okupazio horren eragina ahalik eta txikiena izan dadin, lehentasuna emango zaio eremu soilenak, landaredirik gabekoak eta euskarriaren behin betiko kokapenetik hurbil daudenak okupatzeari.

Ingurumen-dokumentuaren arabera, sortuko diren hondakin gehienak eraikuntza eta eraispeneak izango dira, eta hondakin mota horri dagokion moduan kudeatuko dira, kudeatzaile baimenduen bidez. Hondakin horiek hondeaketa-soberakinetatik eta lehendik dauden egiturak eraistetik eta ordeztetik etorriko dira batez ere.

Bidalitako dokumentuetan ez da zehazten obrak egiteko epea.

Alternatibei dagokienez, 0 alternatiba aurkeztu da, hau da, proiektua ez gauzatzearena, eta proiektua gauzatzeko alternatiba bakarra. 0 alternatiba baztertu egin da, proiektatutako jarduketara beharrezkoa baita Amorebieta-Etxanoko udalerrian hornidura elektrikoaren jarraitutasuna bermatzeko eta kalitatea hobetzeko. 1. alternatibaren trazadura ia lerro zuzen

bat da, apur bat mendebaldera kurbatzen dena, landaredi handieneko eremuetatik igarotzea saihesteko eta trazadura komunikazio-bide nagusien eta biztanleguneen paraleloan jarraitzeko. Ingurumen-dokumentuak adierazten duenez, linea berria ez denez, baizik eta dagoenaren aldaketa, trazadura-alternatibarik onena lehendik dagoen trazadura aprobetxatzea da. Hala, hautatutako trazadura (proiektatutako linea), oro har, egungo zortasunaren ardatz nagusitik igarotzen da, tarte jakin batzuetan izan ezik.

2.– Proiektuaren kokapena.

Proiektuaren eremua Amorebieta-Etxanoko udalerrian dago, 3.319 metroko luzera du guztira, eta nagusiki nekazaritza- eta baso-lurzoruetatik igarotzen da.

Hauek dira eremuaren ezaugarri nagusiak:

– Proiektuaren eremua Kantauri Ekialdeko Demarkazio Hidrografikoari dagokion Ibaizabalgo Unitate Hidrologikoan dago. Zehazki, jarduketa-eremua Ibaizabal II eta Ibaizabal III ur-masen isuri-arroetan sartzen da. Lineak Ibaizabal ibaia zeharkatzen du behin, azterketa-eremuaren hegoaldean, egungo 9055 eta 9102 euskarrien artean, hego-ekialdetik ipar-mendebalderantz. Era berean, lineak Osineta eta Errekatsu errekek zeharkatzen ditu, bai eta beste jariatze-ur batzuk ere, guztiak Ibaizabalen ibaiadarrak.

– Lurpeko urei dagokienez, eremuaren zati handi bat Bizkaiko sinklinorioan dago, eta zati bat Etxanoko sektorean. Eremuaren hegoaldeko muturra hegoaldeko antiklinorioaren gainean dago, zehazki Balmaseda-Elorrio Kuarternarioko sektorean. Eremuaren zati bat interes hidrogeologikoko zonetan dago.

– Nekazaritza eta Basozaintzako LPSaren arabera, trazadura Nekazaritza nahiz Abeltzaintzako Balio Estrategiko Handia kategoriako lurzoruetatik igarotzen da hegoaldean.

– Eremuko sare hidrografiko osoa bisoi europarrantzat (*Mustela lutreola*) hobetu beharreko tarte gisa identifikatzen da. Galzorian dagoen espeziea da eta hura kontserbatzeko kudeaketa-plana indarrean dago Bizkaiko Lurralde Historikoan: Bizkaiko Lurralde Historikoan bisoi europarra (*Mustela lutreola*; Lineo, 1761) Kudeatzeko Plana onesten duen ekainaren 19ko 118/2006 Foru Dekretua, galzorian dagoen eta babesteko neurri espezifikoak behar dituen espeziea denez gero.

– Eremua ez dago hegaztiak linea elektrikoetan ez elektrokutatzeko babes-eremuan. Agindu honen bidez deklaratu ziren eremu horiek: Agindua, 2016ko maiatzaren 6koa, Ingurumen eta Lurralde Politikako sailburuarena, zeinaren bidez mugatzen baitira mehatxupearan dauden hegazti-espezieen ugalketa, elikadura, sakabanatze eta kontzentrazioko lehentasunezko eremuak eta argitaratzen baitira abifaunaren babes-eremuak.

– Eremuko landaredia sega-belardien mosaiko bat da, belardi horien mugetan dauden espezie autoktonoen heskaiekin eta hostozabal autoktonoen masen formazio sakabanatuekin edo landaketekin batera.

– Eremuaren hegoaldean dauden belardiak, non hainbat euskarri berri aurreikusten diren, Batasunaren intereseko habitat gisa identifikatzen dira (BIH), «Sega-belardi atlantikoak, bazkatu gabeak» (BIH 6510); Ibaizabal ibaiaren ertzetan, non linea berria eta zortasuna proiektatzen diren, «Ibaiertzeko haltzadi eurosiberiarra» (BIH 91E0*) dago, eta jarduketa-eremuaren iparraldea eta 9121N euskarri berria «*Ulex sp.* nagusi duen txilardi atlantiko» masa batean (BIH 4030). Halaber, hostozabal autoktonoen masak, hala nola hariztia, interes handiko formaziotzat hartzen dira eskualde mailan.

– EAEko azpiegitura berdeari dagokionez, Ibaizabal ibaia intereseko ibai-igarobideak barne hartzen dituen bilbe urdinean sartzen da. EAEko igarobide ekologikoei dagokionez, eremua Urkiola-Urdaibaiko artadi kantauriarrak lotzeko igarobidearen moteltze-eremuaren barruan dago.

– Eremua ez dago ezein naturagune babestutan, ez eta Natura 2000 Sareko gunetan ere. Hala ere, aipatu behar da Urdaibaiko Biosfera Erreserba eta ES2130006 Urdaibaiko Ibai Sarea KBEa 9122 euskarriaren iparraldetik 200 metro ingurura daudela, eta proiektuak ez diola eragiten.

– Jarduketa-eremua ez dago jasota EAEko intereseko naturaguneen katalogo irekian, ezta EAEko hezeguneen inbentarioan ere; ez dago ezein onura publikoko menditan edo geologia-intereseko lekutan; eta ez dago jasota Kantauri Ekialdeko Demarkazioaren Plan Hidrologikoko Eremu Babestuen Erregistroan.

– Eremua Eubako eta Amorebietako ikusmen-arroan dago, eta paisaia oso arrunt eta kalitate txikikoan; beraz, ez dago sartuta EAEko paisaia berezien eta apartekoen katalogoan.

– Ingurumen-arriskuei dagokionez, Ibaizabal ibaitik hurbilen dagoen tarteak, jarduketa-eremuaren hegoaldean, uholde-arriskua du. Zehazki, egungo 9102 (9102N), 9103 eta 9055 (9055N eta 9101N) euskarriak 100 urteko errepikatze-denborako uholde-arriskuko eremuaren barruan daude, eta 9034 euskarria 500 urteko errepikatze-denborako uholde-arriskuko eremuan. Linea lehentasunezko fluxu-eremuaren eta 10 urteko errepikatze-denborako eremuen gainetik igarotzen da, baina horietan ez dago euskarririk.

– Bestalde, adierazi behar da proiektuaren eremuan bi lurzati industrial daudela (48003-00063 eta 48003-00072 kodeak), lurzorua kutsa dezaketen jarduerak izan dituzten edo dituzten kokalekuen inbentarioan jasota daudenak. Horietako batean (48003-00063 kodea) Eubako transformazio-azpiestazioa dago; bertan, euskarri berriak eta eroale-aldaketa aurreikusten dira. Bigarren lurzatia (48003-00072 kodea) STC Fragnor Amorebietarena da, eta bertan ez da inolako jarduketarik aurreikusten.

– Bestalde, eremuaren azpiko akuiferoek kutsadurarekiko kalteberatasun txikia eta oso txikia dute, baso-suteen arriskua txikia da eta ez da identifikatu higadura-arriskua izan dezakeen eremurik.

– Ondarearen arabera, lineak ez da kultura-ondareko elementurik ukitzen. Nabarmenezkoa da 9110 euskarriaren inguruan Egiarte baserria dagoela, «eraikitako beste elementu» gisa identifikatua, baina ez dela aurreikusten jarduketarik ingurune horretan.

3.– Balizko inpaktuaren ezaugarriak.

Proiektuaren izaera eta ezaugarriak kontuan hartuta, inpakturik nabarmenenak obra fasean sortuko dira. Proiektua aurrera eramatearen ondoriozko jarduketak egiteko, lan-plataformak sortu beharko dira euskarri bakoitzaren inguruan, non lurzorua trinkotu egingo baita makinaren eta materialen joan-etorrien ondorioz. Lehen atalean islatzen denez, euskarriek 75,38 m²-ko azalera hartuko dute modu iraunkorrean, eta obra-faseko aldi baterako okupazioa, berriz, 851 m²-koa izango da.

Halaber, 85,65 m³-ko lur mugitzea aurreikusi da proiektu osorako, euskarriak gauzatzeko.

Lan-plataformetarako sarbideak lehendik dauden bideetatik egingo dira, eta landan zehar. Ingurumen-dokumentuak bateragarritzat jotzen ditu inpaktu horiek.

Lan-plataformak eta euskarri berriak gauzatzeko, sarbideak egokitzeak eta zortasun-eremu berriak lehendik dagoen landaredia kentzea ere ekarriko dute. Ildo horretan, eskuragarri dagoen kartografiaren arabera, lineak interes handiko landaredia duten eremuak zeharkatzen ditu (BIH

eta baso autoktonoak). Nolanahi ere, proiektatutako euskarri berriak eraitsiko diren horien inguruan instalatuko dira, eta, aurkeztutako dokumentaziotik ondorioztatzen denez, eroale berria, oro har, lehendik dagoenaren trazaduratik joango da, hegoalderago dagoen tartean Ibaizabal ibaia gurutzatzean izan ezik, non lurgain-zortasuna, aurkeztutako shape artxiboen arabera, gutxi gorabehera 300 metro zabalduko den. Lehendik dauden sarbide batzuk tamaina handiko ibilgailuen pasabidera egokitu beharko dira, sarrera eragozten duten belar-sastrakak garbitu edo zuhaitz ale batzuk moztuta.

Ingurumen-dokumentuaren arabera, aipatutako zortasun-eremu berrian landaredia inausi egingo da. Ibaizabal ibaiaren inguruan, 9055 eta 9102 euskarrien artean, inausketa-lanak ibarbasoan egingo dira, non platano arruntak (*Platanus x hispanica*) eta fruta-arbolak nagusi diren. Beste eremu batean inausketa-lanak egingo dira 9102 eta 9103 euskarrien artean. Bertan, akazia (*Acacia melonxylon*) eta fruta-arbolak daude. Oro har, gaur egun dagoen korridore elektrikoa mantenduko da. Korridore horretan, batez ere landare-belarkarak edo zuhaixka-landareak daude.

Batasunaren intereseko habitatei dagokienez, 6510 habitadari zertxobait eragitea aurreikusten da, euskarri berri batzuk ezartzeagatik (9102N, 9104N, 9106N eta 9107N), eta 4030 habitadari ere bai, 9121N euskarri berria ezartzeagatik. Ingurumen-dokumentuak adierazten duenez, lehen aipatutako euskarriek (gaur egungo euskarrietatik oso hurbil daudenek) kokaleku berriak hartzen badituzte ere, habitat berean espazioa libre uzten da, ordezkatu beharreko linearen euskarriak eraistearen ondorioz; beraz, inpaktua ez da nabarmena.

Bestalde, jarduketan ondorioz, aldi baterako eta leku jakin batzuetan, gutxitu egingo da faunaren eta gizakien habitaten kalitatea (zarata handitzea, hautsa, bibrazioak eta abar), lurzoruak edo urak kutsatu ahal izango dira lurra mugitzean sortutako istripu edo gertatutako isurtzeen edo jariatzeen ondorioz, hondakinak sortuko dira eta linearen zortasun- eta babes-eremua mantentzeko ebaketa- edo inausketa-lanak egingo dira. Proposatutako jarduketan garrantzia kontuan hartuta, ingurumen-dokumentuak ez-nabarmenizat eta bateragarritzat jotzen ditu inpaktu horiek.

Proiektatutako trazadurak zazpi aldiz zeharkatzen ditu ibai-ibilguak: Ibaizabal ibaia (9101N eta 9102N euskarrien artean), Osineta erreka (9103 eta 9104N euskarrien artean), Errekatxu erreka (9104N eta 9106N euskarrien artean) eta Ibaizabalen ibaiadar diren jariatze-urak (9109-9110, 9110-9111N, 9111N-9112 eta 9114N-9115 euskarrien artean). Hala ere, aurkeztutako dokumentaziotik ondorioztatzen denez, egungo zortasunetik egiten du, Ibaizabal ibaia gurutzatzean izan ezik, azterketa-eremuaren hegoaldean, egungo 9055 eta 9102 euskarrien artean, non lurgain-zortasuna handitu eta zuhaitzak inaustea aurreikusten den. Lehen aipatu den bezala, ingurumen-dokumentuaren arabera, platano arruntan aleei eta fruta-arbola batzuei eragingo zaie nagusiki, eta, beraz, inpaktu bateragarritzat jotzen da, bai jarduketa-ingurunearekin, bai bisoi europarraren habitatarekin.

Ez da aurreikusten proiektuaren ekintzek kultura-ondareari eragingo diotenik.

Uholde-arriskuei dagokienez, 9102 (9102N), 9103 eta 9055 (9055N eta 9101N) euskarriak 100 urteko errepikatze-denborako uholde-arriskuko eremuaren barruan daude, eta 9034 euskarria 500 urteko errepikatze-denborako uholde-arriskuko eremuan. Linea lehentasunezko fluxu-eremuaren eta 10 urteko errepikatze-denborako eremuen gainetik igarotzen da, baina horietan ez dago euskarririk. Ildo horretan, arlo horretan indarrean dagoen legeria eta organo eskudunak egindako oharrak bete beharko dira. Bestalde, obrek irauten duten bitartean, urak har ditzakeen eremuetan materialak metatzea saihestu beharko da, eta, hala badagokio, horiek azkar kentzeko protokoloak ezarri beharko dira, balizko uholdeak aurreikusi badira.

Kutsatuta egon daitezkeen lurzoruei dagokienez, proiektuak euskarri berriak eta eroale-aldaketa aurreikusten ditu Eubako transformazio-azpiestazioan. Azpiestazio hori lurzorua kutsa dezaketen jarduerak dituzten edo izan dituzten kokalekuen inbentarioan jasota dago, 48003-00063 kodearekin. Beraz, arlo horretan aplikatzekoa den araudia betez egingo dira lurzati horretako jarduketak.

Funtzionamendu fasean, inpaktu nagusiak abifaunarengan izango dira, talka egiteko eta elektrokutatzeko arriskuagatik, baita paisaian ere. Funtsean, lehendik dagoen trazadura egokitu behar denez, eta, gainera, ingurumen-dokumentuaren arabera, linea elektrikoan elektrokuzioaren eta talken aurkako neurri egokiak txertatuko direnez, inpaktu horiek ez dira nabarmentzat jo.

Eremuaren eta egin nahi den jardueraren ezaugarriak kontuan hartuta, eta aintzat hartuta bai sustatzaileak proposatutako babes- eta zuzenketa-neurriak bai ingurumen-inpaktuaren txosten honetan bertan agindutakoak, ez da aurreikusten proiektuak eragin negatibo nabarmenik izango duenik ingurunearen aipatutako alderdietan.

Bigarrena.– Ebazpen honetan, zenbait babes- eta zuzenketa-neurri ezartzen dira, proiektuak ingurumenean ondorio kaltegarri adierazgarri izan ez dezan eta «Mungia–Euba 1 eta 2» 30 kV-eko zirkuitu bikoitzeko aireko linearen euskarriak Eubako transformazio-azpiestazioaren (3020) eta 9122 euskarriaren artean berritzeko proiektuari buruzko ingurumen-ebaluazio estrategiko arrunta egiteko beharrik egon ez dadin; betiere, ezarritako babes- eta zuzenketa-neurriak txertatzen badira.

Babes- eta zuzenketa-neurriak indarrean dagoen araudiaren arabera gauzatuko dira, hurrengo ataletan adierazitakoa kontuan hartuta, eta, aurrekoen aurkakoa ez den orotan, sustatzaileak organo substantiboaren bidez Ingurumen Kalitatearen eta Ekonomia Zirkularraren Zuzendaritzan aurkeztutako dokumentazioan xedatutakoaren arabera.

Bestalde, neurri horiek eta kontrolerako langile kopurua behar adinakoak izango dira ingurumen-dokumentuan finkatutako kalitate-helburuak eta ingurumen-txosten honetan ezarritakoak bermatzeko.

Neurri horiek guztiak obrak kontratatzeke baldintza-agirietan sartu beharko dira, eta baldintza horiek betetzen direla bermatuko duen aurrekontua ere izan beharko dute. Era berean, obretako jardunbide egokiak aplikatuko dira.

Ondoko atal hauetan adierazten diren neurriak gehitu beharko dira:

Natura-ondarea babesteko neurriak.

– Obrak, bai eta lurzorua erabiltzea eragiten duten eragiketa osagarriak ere, proiektua gauzatzeko behar-beharrezkoa den gutxieneko eremuan gauzatuko dira. Hala badagokio, beharrezkoak diren mozte-, inauste- eta soiltze-lanak, obra-sarreren irekierak eta kontratistaren instalazio-guneak –makineria-parkea, obra-etxetxoak, obra-materialak aldi baterako pilatzeko eremuak eta landare-lurrak eta hondakinak aldi baterako pilatzeko eremuak barne– ingurumenean ahalik eta eraginik txikiena izateko irizpideetan oinarrituz egingo dira, eta, zehazki, drainatze naturaleko sareari, intereseko landarediari eta uholde-eremuei eragitea saihestuko da.

Horretarako, obrak hasi aurretik, kontratistaren instalazioen eremuen mugaketa zehatza egingo da xehetasunezko kartografian.

– Oro har, zuzenean okupatzea aurreikusi ez den eremuetan, ez da kenduko bertako landaredi naturala. Intereseko espezieren baten aleak egoera onean dauden eremuetan, kontu handiz jardun beharko da, eragina proiektua egiteko beharrezkoa den azalerara mugatu dadin.

– Eremu sentikorretan eta natura-balio handienekoetan (Batasunaren intereseko habitatak eta ibai-ibilguen gurutzatzea) kokatutako euskarriak eta linea elektrikoa eraistean arreta handia jarriko da. Eremu horietan, arreta-neurri zorrotzak ezarriko dira linearen segurtasun-kaletik kanpo dauden espezieei kalterik ez egiteko.

– Bertakoak ez diren zuhaitzak osorik moztu daitezke, betiere berehala birlandatzen badira tamaina txikiko espezieak edo hazkuntza motelekoak (esaterako, sahatsak, haltzak, hurritzak eta haritzak).

– Bizkaiko Foru Aldundiko zerbitzu teknikoekin elkarlanean adostuko dira zein zuhaitz ebaki edo lepatuko diren erabakitzeke irizpideak.

– Zuhaitzak inaustea, botatzea edo sastrakak kentzea ezinbestekoa bada, motozerrak erabiliko dira horretarako, eta ez makina astunak, modu selektiboan lan egin ahal izateko. Zuhaitzak ipurditik moztea beti era zuzenduan egingo da, bertako gainerako landarediari kalterik ez eragiteko.

– Obrak egin behar diren lekuetara sartzeko, lehendik dauden bideak erabiliko dira, ahal den neurrian. Landan zeharreko sarbideak egiteko eta lehendik dauden sarbideak egokitzeko lanak, hala dagokionean, lur-mugimendua minimizatuz eta lehen aipatutako eremu kalteberetik eragina saihestuz egingo dira.

– Proiektuaren eraginpeko eremua bisoi europarraren interes bereziko gunearen mugan dago, Bizkaiko Lurralde Historikoan Bisoi Europarra (*Mustela lutreola*; Lineo, 1761) Kudeatzeko Plana onesten duen ekainaren 19ko 118/2006 Foru Dekretuan ezartzen denarekin bat, galzorian dagoen eta babesteko neurri bereziak behar dituen espeziea baita. Bisoi europarraren aleengan eragina izan dezakeen ezer egin aurretik, honako hauek kontuan hartuko dira: azaroaren 25eko 9/2021 Legea, EAEko natura-ondarea kontserbatzeari buruzkoa; uztailaren 9ko 167/1996 Dekretua, Basa eta itsas fauna eta landaredian arriskuan dauden espezieen EAEko Zerrenda arautzeko duena; eta, dagokionean, foru-organo eskudunak, bisoi europarraren kudeaketa-planaren administrazio arduradun gisa, xedatzen duena.

Urak eta lurzorua babesteko neurriak.

– Oro har, eraikuntza fasean, ahalik eta efluente kutsatzaile gutxien sortuko da, eta ahalik eta material xehe eta gai kutsatzaile gutxien isuriko da drainatze-sarera.

– Hidrokarburoen material xurgatzaile espezifikoa jarri beharko da eskura obretan, istripuz isuri edo ihesen bat gertatuz gero berehala aplikatu ahal izateko.

– Beharrezkoa bada, obra-eremuetan, obren eta jarduera osagarrien ondorioz kutsatzen den ur guztia biltzeko eta kudeatzeko gailuak proiektatu eta eraikiko dira. Haien neurriak zehazteko, kalkulu hidraulikoak egingo dira, solidoei ahalik eta ondoen eusten dietela eta isuriak lokalizatuak eta indarrean dagoen araudiak ezartzen dituen parametro fisiko-kimikoen arabera direla bermatzeko.

– Obrako makinak gordetzeko azalera eta haiek mantentzeko tokia drainatze-sare naturaletik bereizi beharko dira. Zola iragazgaitza eta efluenteak biltzeko sistema bat izango ditu, olioek eta erregaiek ez ditzaten lurzoru eta ura kutsatu. Ezin izango da egin erregaien zamalanik, olio-aldaketarik eta lantegiko jarduerarik, horretarako adierazitako eremuetatik kanpo.

– Debekaturik dago, baimen administratiborik izan ezean, ur kontinentalak edo jabari publiko hidraulikoko beste edozein elementu kutsa ditzaketen urak eta hondakinak zuzenean edo zeharka isurtzea.

Paisaia babesteko eta ukitutako eremuak lehengoratzeko neurriak.

– Proiektua gauzatzean kaltetutako gune guztiak lehengoratu beharko dira (aldi baterako bilketa-eremuak, aldi baterako lurzoru-okupazioak, obra-eremuetarako sarbidea). Landareztatzea ahalik eta lasterren egingo da, espezie autoktonoak sartuta, erosio-prozesuak eta ibilguetarako solido-arrasteak ekiditeko; horrela, habitat naturalizatuak sortzen lagunduko da, eta ahaleginak egingo dira habitat horiek inguruan dagoen landaredia naturalarekin lotzeko.

– Proiektua gauzatu ondoren kaltetutako eremuak inguruko habitatetako berezko espezieen bidez landareztatuko dira, masa horiek zatitzea saihestuz. Zehazki, kaltetuz gero, Ibaizabal ibaiaren ertzetan Batasunaren intereseko 91E0* habitata zeharkatzen duen sekzioa lehengoratzeko, *Alnus glutinosa* eta *Fraxinus excelsior* espezieak erabiliko dira lehentasunez, habitat horren oihanpeari dagozkion espezieekin batera. Bestalde, landaredi naturala zegoen gainerako eremuetan, harizti azidofiloko eta harizti/baso mistoko berezko espezieak erabiliko dira, *Quercus robur*, *Fraxinus excelsior*, *Tilia sp* eta *Acer sp* zuhaitz-espezieak, besteak beste, eta, zuhaixka-geruzan, *Cornus sanguinea*, *Crataegus monogyna*, *Ligustrum vulgare* eta abar.

– Landareztatu beharreko zonaren antzeko klima- eta lurzoru-baldintzak izan eta barietate autoktonoak ekoizten dituzten tokiko haztegi egiaztatu eta akreditatuetatik datozen haziak eta landareak erabiltzea aholkatzen da.

– Makinen, materialen eta abarren erabileraren pean dauden belardi eta laborantza-eremuetan, dagokion berrereintza egingo da, eta konponketa egokiak, beharrezkoa bada.

– Belardietako berrereintzarako, alde zuzenetik lurra pixka bat landu edo aitzurtu beharko da, lurra ez trinkotzeko, ondorengo berrereintza eta erne-keta egokiak izan daitezkeen.

– Lurrak mugitzerakoan, landare-lurra kendu, eta bereizita pilatuko da, obrek eragindako inguruen lehengoratze- eta landareztatze-lanak erraztearren. Ondoren, behe-geruzetako geruzetan jarri gabe, ahal den neurrian, jatorrizko lekuan kokatuko da.

– Landare-espezie exotiko inbaditzaileak detektatzeko eta bertan sartu eta hedatzea eragozteko kontrol-neurriak hartuko dira. Bereziki kontrolatuko da landare-estalkia lehengoratzeko lurren jatorria, eta ez da erabiliko aipatu diren espezieek kutsatutako lurrik.

Erabiltzen diren makina guztiek garbi egon beharko dute, lokatz- edo lur-arrastorik gabe, halakoetan inguruan koka daitezkeen espezie inbaditzaileen propaguluak edo haziak egon baitaitezke.

Era berean, ahal den guztietan, espezie inbaditzaile horiek errotik kenduko dira jarduera-gunean.

– Bai baldintza-agiriak eta bai obra kontratatze aurrekontuek aipatutako dokumentazioan adierazitako baldintza teknikoak eta aurrekontu-partidak jaso beharko dituzte, proposatutako jarduerak behar bezala betetzen direla bermatzeko.

Zaraten eta bibrazioen ondorioak minimizatzen zuzendutako neurriak.

– Lanek dirauten artean, beharrezkotzat jotzen diren jarraibide egokiak aplikatuko dira, ordutegi mugaketari, zamalanei, obrako makineriaren mantentze-lanei eta zarata jatorrian murrizteari dagokienez.

– Zaratari buruzko azaroaren 17ko 37/2003 Legea garatzen duen urriaren 19ko 1367/2007 Errege Dekretuaren 22. artikuluan aurreikusitakoaren arabera, zonakatzeko akustiko, kalitate-helburu eta emisio akustikoei dagokienez, obrak egitean erabiliko diren makinak egokitu egin beharko dira kanpoan erabiltzeko makinaren soinu-emisioei buruz indarrean dagoen legerian ezarritako

aginduetara, eta, bereziki, eta hala badagokio, Kanpoan erabiltzeko makinek ingurumenean sortzen dituzten soinu-emisioak arautzen dituen otsailaren 22ko 212/2002 Errege Dekretuan eta arau osagarrietan ezarritakora.

– Euskal Autonomia Erkidegoko hots-kutsadurari buruzko urriaren 16ko 213/2012 Dekretuaren 35. bis artikuluan xedatutakoarekin bat etorriz, sei hilabetetik gorako iraupena aurreikusia duten obren kasuan, nahitaez egin beharko da inpaktu akustikoaren azterlana, neurri zuzentzaile egokiak zehazteko.

– Egunez bakarrik egingo da lan.

Hondakinak kudeatzeko neurriak.

– Sortutako hondakin guztiak Hondakinak eta lurzoru kutsatuak arautu eta ekonomia zirkularra bultzatzeko apirilaren 8ko 7/2022 Legean eta aplikatzekoak diren araudi espezifikoetan xedatutakoaren arabera kudeatuko dira, eta, kasuan-kasuan, bereizi egin beharko dira hondakin mota eta helmugarik egokiena zehazteko.

– Hondakinak kudeatzeko hierarkia-printzipioei jarraituz, hondakinak sortzea prebenitu beharko da, edo, hala badagokio, apirilaren 8ko 7/2022 Legearen 8. artikuluan ezarritako lehenetsun-hurrenkerari jarraituz kudeatu beharko dira. Hau da: prebenitzea, berrerabiltzeko prestatzea, birziklatzea eta balorizatzeko beste modu batzuk, balorizazio energetikoa eta deuseztatzea barne.

– Hondakinak kasu honetan baino ezingo dira deuseztatu: aldeztatik behar bezala justifikatzen denean ezinezkoa dela hondakinak teknikoki, ekonomikoki edo ingurumenaren ikuspegitik balorizatzea.

– Berariaz debekatuta dago sortzen diren tipologia desberdinetako hondakinak elkarrekin edo beste hondakin edota efluente batzuekin nahastea. Hondakinak jatorritik bertatik bereiziko dira, eta horiek biltzeko eta biltegitratzeko baliabide egokiak jarriko dira, aipatutako nahasketa horiek ekiditeko.

– Eraikitze- eta eraispent-jardueren ondorioz sortutako hondakinak eraikuntza- eta eraispent-hondakinen ekoizpena eta kudeaketa arautzen dituen otsailaren 1eko 105/2008 Errege Dekretuan eta eraikuntza- eta eraispent-hondakinen ekoizpena eta kudeaketa arautzen dituen ekainaren 26ko 112/2012 Dekretuan ezarritakoaren arabera kudeatuko dira.

– Hondakindegira bidali beharreko hondakinak Hondakinak hondakindegietan biltegitratuta ezabatzea arautzen duen uztailaren 7ko 646/2020 Errege Dekretuan eta Hondakinak hondakindegietan biltegitratuta eta betelanak eginda ezabatzea arautzen duen otsailaren 24ko 49/2009 Dekretuan xedatutakoaren arabera kudeatuko dira.

– Jarduerako soberakinak betelanak egiteko erabiltzen badira, aipatutako otsailaren 24ko 49/2009 Dekretuan ezarritako baldintzak bete beharko dira.

– Betelanetarako, kutsatzaile-edukia A ebaluazioko balio adierazleetan (EBA-A) ezarritako balioen azpitik duten materialak bakarrik baimenduko dira. Lurzorua ez kutsatzeko eta kutsatutakoa garbitzeko ekainaren 25eko 4/2015 Legearen III. eranskinean daude jasota adierazle horiek.

– Hondakin arriskutsuak biltzeko sistemak independenteak izango dira, baldin eta, tipologia dela-eta, isurketa baten ondorioz nahasiz gero arriskutsuago bihurtu badaitezke edo kudeaketa zaildu badezakete. Halaber, Hondakinak eta lurzoru kutsatuak arautu eta ekonomia zirkularra bultzatzeko apirilaren 8ko 7/2022 Legearen 21. artikuluan ezarritako segurtasun-arauak bete beharko dituzte, eta itxita egon beharko dute kudeatzaileari eman arte, isurita edo lurrunduta gal ez daitezten.

– Sortutako olio erabilia Industriako olio erabiliaren kudeaketa arautzen duen ekainaren 2ko 679/2006 Errege Dekretuaren arabera kudeatuko da. Olio erabiliak, kudeatzaile baimendu bati eman arte, estalpean utziko dira behar bezala etiketatutako depositu estankoetan; zolata iragazgaitz baten gainean egon beharko dute, kubo txikietan edo ihesei eta isuriei eusteko sistemen barruan.

– Eremu jakin bat egokituko da, behin-behinean hondakin arriskutsuak pilatzeko, hala nola olio-potoak, iragazkiak, olioak, pinturak eta abar. Gainera, hondakin geldoak biltzeko edukiontzi espezifikoak jarriko dira, hondakin arriskutsuen guneeetatik bereizita.

Kutsatuta egon daitezkeen lurzoruen kudeaketarekin lotutako neurriak.

– Lur-mugimenduak lurzorua kutsa dezaketen jarduerak edo instalazioak izan dituzten edo dituzten lhoberen lurzoruen inbentarioan jasota dauden lurzatietan egiten badira, ekainaren 25eko 4/2015 Legean xedatutakoa bete beharko da, Lurzorua kutsatzea saihestu eta kutsatutakoa garbitzekoa. Horren harira, esan behar da, lege horren arabera, besteak beste argi-, ur-, gas- edo telekomunikazio-zerbitzuak aldatzearen ondoriozko lur-mugimenduen kasuan, lurzoruen kalitatearen adierazpena egiteko prozedura hastetik salbuetsita geratuko lirakeela.

– Bestalde, aipatutako 4/2015 Legearen 25. artikularen 5. apartatua bete beharko da, eta, hondeatutako bolumenaren arabera, hondeaketa-plan bat aurkeztuko da, eta beharrezkoa izango da hondeatutako materialen ezaugarriak ematea, haiek kudeatu eta/edo berrerabili aurretik.

Airearen kutsadura minimizatzeko neurriak.

– Aldian-aldian, sarbideak garbituko dira, eta, harrotzen den hauts-kantitatea zein den, ureztatzeak ere programatuko dira. Sarbideek egoera egokian egon beharko dute une oro.

– Hezetasun-egoera egokietan garraiatuko da indusketa-materiala, hain zuzen ere, zama estaltzeko gailuak dituzten ibilgailuetan, lohi eta partikularik ez barreiatzearen.

Kultura-ondarea babesteko neurriak.

Bizkaiko Foru Aldundiko Kultura Zuzendaritza Nagusiaren txostenaren arabera, kontuan izanik euskarri berrietan indusketak eta lur-mugimenduak egingo direla zimenduak eta zapatak eraikitzeke, obra horien eta sarbide berrien jarraipen eta kontrol arkeologikoa egitea gomendatzen da.

Euskal Kultura Ondareari buruzko maiatzaren 9ko 6/2019 Legean xedatutakoari jarraituz, lurrak mugitzeko obretan arkeologia-izaerako aztarnarik aurkituz gero, berehala jakinaraziko zaio Bizkaiko Foru Aldundiko Kultura Zuzendaritzari, eta azken horrek zehaztuko du zer neurri hartu behar diren.

Jardunbide egokien sistema bat ezartzea.

Langileek jardunbide egokien sistema bat ezarri beharko dute, helburu hauek, besteak beste, ahalik eta hobekien bermatzeko:

– Obraren okupazio-mugak kontrolatzea.

– Batasunaren intereseko habitatei eta intereseko habitatei (baso mistoa), ibai-ibilguei eta arriskuan dauden fauna-espezieei eragiten zaien kaltea kontrolatzea.

– Hondakin-uzterik ez egitea, eta olio-isurketen ondorioz edo lurra leku batetik bestera eramateagatik lurzorua eta ura ez kutsatzea.

– Proiektuak afektazio-eremuan herriguneetako biztanleei enbarazurik ez eragitea zarata eta hautsarekin.

Garbiketa eta obra-akabera.

Obrak bukatu ondoren, garbiketa-kanpaina zorrotz bat egingo da; proiektuaren eraginpeko eremua batere obra-hondakinik gabe utzi beharko da, eta aldi baterako instalazio guztiak desegin beharko dira.

Ingurumen-aholkularitza.

Obra amaitu arte eta horren berme-aldian zehar, obra-zuzendaritzak ingurumenaren eta babes- eta zuzenketa-neurrien inguruan kualifikatutako aholkularitza izan beharko du. Obra-zuzendaritzak baldintza-agiriak gai horiei buruz esleitzen dizkion funtzioen alorreko erabakiak hartu aurretik, aholkularitza hori ematen duten adituek txosten bat egin beharko dute.

Ingurumen-aholkularitzak, gainera, jardunbide egokien kontrola egingo du, obrak gauzatzean. Besteak beste, proiektuaren ekintzen eragina aztertuko du, bereziki honako hauei dagokienez: makinaren mugimenduak, hauts eta zarataren sorrera, hondakinen kudeaketa eta natura-ondarearen babesa.

Hirugarrena.– Zehaztea, lehenengo puntuan ezarritakoaren arabera, eta betiere ebazpen honetan jasotako babes- eta zuzenketa-neurriak hartzen badira, baita sustatzaileak proposatutakoak ere (aurrekoen aurkakoak ez badira), ez dela aurreikusten proiektua gauzatzeak ondorio kaltegarri adierazgarri izango duenik ingurumenean. Beraz, ez da beharrezkotzat jotzen ingurumen-inpaktuaren ebaluazio arrunta egitea i-DE Redes Eléctricas Inteligentes SAUk «Mungia–Euba 1 eta 2» 30 kV-eko zirkuitu bikoitzeko aireko linearen euskarriak Eubako transformazio-azpiestazioaren (3020) eta Amorebieta-Etxano udalerrian kokatutako 9122 euskarriaren artean (Bizkaia) berritzeko sustatzen duen proiektuari.

Laugarrena.– Ebazpen honen edukiaren berri ematea Eusko Jaurlaritzako Industriako Bizkaiko Lurralde Ordezkaritzari.

Bosgarrena.– Ebazpen hau Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratzeko agindua ematea.

Seigarrena.– Euskadiko Ingurumen Administrazioaren abenduaren 9ko 10/2021 Legearen 79.5 artikulua ezarritakoaren arabera, ingurumen-inpaktuaren txosten honek indarraldia galduko du, eta berezko dituen efektuak sortzeari utziko dio, baldin eta aipatutako proiektua gauzatzen ez bada Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratu eta lau urteko gehieneko epean. Halako kasuetan, sustatzaileak berriro hasi beharko du proiektuaren ingurumen-inpaktuaren ebaluazio sinplifikatuaren prozedura.

Vitoria-Gasteiz, 2024ko urriaren 15a.

Ingurumenaren Kalitatearen eta Ekonomia Zirkularraren zuzendaria,
JAVIER AGIRRE ORCAJO.